

Betreft: Commissie Voldoende Water 18.130036	Datum bespreking: Woensdag 12 september 2018 09.30 - 10.55 uur Plaats: VV-zaal Opgesteld door: Mw. R. Lubbers (Vi.a.Vi)															
<i>Aanwezig:</i> Dhr. H.A. Meerman (plv. voorzitter) Dhr. J.W.N. van de Nes (A&B) Dhr. J.J. Bakker (VVD) Dhr. J.J. Démoed (CDA) (plv.) Dhr. E.C. de Meijer (Water Natuurlijk) Dhr. R.F. Schols (50PLUS) Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen) Dhr. J.M. Spendel (PvdA) Dhr. N.J.W. Thijssen (AWP) Dhr. H. van der Kaap (PvdD) Mw. D.L. van Woerden-Kerssen (ChristenUnie-SGP) Dhr. J.J.J. Langeslag (hoogheemraad) <i>Afwezig:</i> Mw. E.J. de Vries (CDA) Dhr. H.J. Oostwouder (CDA) <i>Tevens aanwezig:</i> Dhr. J.C. van Geen (secretaris commissie Voldoende Water) Mw. M. van der Dussen Dhr. P. Hollander Mw. M. van Keulen Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf)																
<table><tr><th colspan="2">VERSLAG</th><th>ACTIE</th></tr><tr><td>1.</td><td>OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA De <u>voorzitter</u> opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. De heer Meerman zit de vergadering voor in verband met de afwezigheid van mevrouw De Vries. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.</td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td>SPREEKRECHT Er hebben zich geen insprekers aangemeld voor deze vergadering.</td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td>Notulen van de commissievergadering VW van 20 juni 2018 en toezeggingenlijst <i>Redactioneel:</i> op verzoek van de heer <u>Spendel</u> wordt de volgende zin op pagina 6 (‘Er wordt ... risico’s’) vervangen door: ‘Er wordt vastgehouden aan het uitgangspunt ‘peil volgt functie’, of zoals de PvdA dat in eigen geledingen zegt, ‘peil volgt bodemdaling’. Dat uitgangspunt willen en kunnen we niet vasthouden ten koste van grote financiële maatschappelijke uitgaven en risico’s’. Het verslag wordt overigens ongewijzigd vastgesteld. <i>Naar aanleiding van de toezeggingenlijst:</i> De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de toegezegde technische sessie over bodemdaling medio oktober wordt gepland en de bestuurlijke sessie zal plaatsvinden in een beeldvormende vergadering in november (als ook de slibstrategie op het programma staat). De data worden binnenkort bekend gemaakt.</td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td>MEDEDELINGEN – MONDELING De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de projectgroep van het project Bodemdaling, dat Rijnland samen met Gouda uitvoert, een bijeenkomst organiseert voor een aantal leden van de gemeenteraad en de VV van Rijnland om kennis te maken en te overleggen over de diverse visies op de aanpak en problematiek. Nadere informatie volgt spoedig.</td><td></td></tr></table>		VERSLAG		ACTIE	1.	OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA De <u>voorzitter</u> opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. De heer Meerman zit de vergadering voor in verband met de afwezigheid van mevrouw De Vries. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.		2.	SPREEKRECHT Er hebben zich geen insprekers aangemeld voor deze vergadering.		3.	Notulen van de commissievergadering VW van 20 juni 2018 en toezeggingenlijst <i>Redactioneel:</i> op verzoek van de heer <u>Spendel</u> wordt de volgende zin op pagina 6 (‘Er wordt ... risico’s’) vervangen door: ‘Er wordt vastgehouden aan het uitgangspunt ‘peil volgt functie’, of zoals de PvdA dat in eigen geledingen zegt, ‘peil volgt bodemdaling’. Dat uitgangspunt willen en kunnen we niet vasthouden ten koste van grote financiële maatschappelijke uitgaven en risico’s’. Het verslag wordt overigens ongewijzigd vastgesteld. <i>Naar aanleiding van de toezeggingenlijst:</i> De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de toegezegde technische sessie over bodemdaling medio oktober wordt gepland en de bestuurlijke sessie zal plaatsvinden in een beeldvormende vergadering in november (als ook de slibstrategie op het programma staat). De data worden binnenkort bekend gemaakt.		4.	MEDEDELINGEN – MONDELING De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de projectgroep van het project Bodemdaling, dat Rijnland samen met Gouda uitvoert, een bijeenkomst organiseert voor een aantal leden van de gemeenteraad en de VV van Rijnland om kennis te maken en te overleggen over de diverse visies op de aanpak en problematiek. Nadere informatie volgt spoedig.	
VERSLAG		ACTIE														
1.	OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA De <u>voorzitter</u> opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. De heer Meerman zit de vergadering voor in verband met de afwezigheid van mevrouw De Vries. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.															
2.	SPREEKRECHT Er hebben zich geen insprekers aangemeld voor deze vergadering.															
3.	Notulen van de commissievergadering VW van 20 juni 2018 en toezeggingenlijst <i>Redactioneel:</i> op verzoek van de heer <u>Spendel</u> wordt de volgende zin op pagina 6 (‘Er wordt ... risico’s’) vervangen door: ‘Er wordt vastgehouden aan het uitgangspunt ‘peil volgt functie’, of zoals de PvdA dat in eigen geledingen zegt, ‘peil volgt bodemdaling’. Dat uitgangspunt willen en kunnen we niet vasthouden ten koste van grote financiële maatschappelijke uitgaven en risico’s’. Het verslag wordt overigens ongewijzigd vastgesteld. <i>Naar aanleiding van de toezeggingenlijst:</i> De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de toegezegde technische sessie over bodemdaling medio oktober wordt gepland en de bestuurlijke sessie zal plaatsvinden in een beeldvormende vergadering in november (als ook de slibstrategie op het programma staat). De data worden binnenkort bekend gemaakt.															
4.	MEDEDELINGEN – MONDELING De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de projectgroep van het project Bodemdaling, dat Rijnland samen met Gouda uitvoert, een bijeenkomst organiseert voor een aantal leden van de gemeenteraad en de VV van Rijnland om kennis te maken en te overleggen over de diverse visies op de aanpak en problematiek. Nadere informatie volgt spoedig.															

	VERSLAG	ACTIE
	Voorts is de derde molen van de Molenviergang Aarlanderveen genomineerd voor de BankGiro Loterij Molenprijs 2018. De portefeuillehouder roept iedereen op zijn stem op deze molen uit te brengen. De mogelijke Molenprijs zal worden besteed aan de restauratie. Overigens levert elke stem (indien de molen niet in de prijzen valt) één euro op. Calamiteit droogte: op basis van de recente regen, veronderstelt menigeen ten onrechte, dat er inmiddels voldoende water is gevallen. Helaas is het verdampingsoverschot nog steeds niet gecompenseerd. Ook het verziltingsrisico is nog niet geweken. Een aantal calamiteitenmaatregelen is dan ook nog steeds van kracht. Wateroverlast: in week 36 kreeg Rijnland te kampen met de gevolgen van fikse clusterbuien in de regio Boskoop-Bodegraven-Nieuwkoop. Binnen één etmaal viel er binnen de eerste paar uur 70 mm (er was 15-20 mm voorspeld voor de betreffende nacht) en uiteindelijk bleek er 120-130 mm te zijn gevallen in 24 uur. Dit veroorzaakte de nodige overlast. Rijnland heeft veel mensen en extra gemalen ingezet om het water zo snel mogelijk te kunnen afvoeren. De heer <u>Thijssen</u> vraagt of er tijd kan worden ingeruimd om kort stil te staan bij de droogte en de wateroverlast van de afgelopen periode omdat het onderwerp valt binnen het aandachtsgebied van de commissie. De <u>voorzitter</u> zegt toe dat de heer Thijssen hiervoor tijdens de rondvraag ruimte krijgt.	
5.	VV-BESLUITVORMINGSNOTA'S	
5.a	Cluster baggeren: Uitvoeringskrediet Regulier 2017 + Voorbereidingskrediet Regulier 2019 De heer <u>Spendel</u> vindt de formulering over de risico's wel erg aan de voorzichtige kant en weinigzeggend. Hij heeft behoefte aan meer uitleg over de risico's voor wat betreft dit cluster baggeren. Worden de baggerwerkzaamheden afgestemd met gemeenten/eigenaren mede om zodoende kosten te besparen en om de kwaliteit van het water te verbeteren door het baggeren en de doorstroming te optimaliseren? Wordt er gewaarborgd dat de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de Flora- en faunawet? De heer <u>De Meijer</u> vindt het positief dat er krediet wordt aangevraagd voor baggerwerkzaamheden voor 2017 en 2019, maar het lijkt hem logisch dat er toch ook een uitvoeringskrediet voor 2018 wordt geregeld. Graag uitleg. Op kaart 1 staan de uitzonderingen waar niet wordt gebaggerd, te weten de PFOS-verontreinigingen. Op kaart 4 (2019) ontbreken deze terwijl deze locaties in 2019 nog niet zijn gebaggerd. Waarom staan deze niet meer op kaart 4? De PFOS-verontreinigen worden nog steeds niet opgeruimd: is er zicht op het uitstel en de extra kosten die daarmee gepaard gaan en worden deze extra kosten ook verrekend met de veroorzaker? De heer <u>Van de Nes</u> zegt dat het bedrag (inclusief het reeds verleende krediet) in 2017 uitkomt op 6 miljoen euro, waarvan circa 1 miljoen is besteed aan het voorbereidingskrediet. De A&B-fractie maakt zich zorgen: het lijkt erop dat Rijnland aan de onderkant van de opgave zit, afgaande op de geprogrammeerde storting in de baggervoorziening. De kaartjes versterken dit beeld. Er wordt onderzocht op basis van het krediet voor 2019. De fractie wil weten, in hoeverre een en ander realistisch is in relatie tot het realisatievermogen. Hoe beoordeelt de portefeuillehouder het verloop van de storting in de baggervoorziening versus de onttrekkingen van voorbereidings- en uitvoeringskredieten tot op heden? Het kaartje is ook aanleiding voor een punt van zorg: het voorbereidingskrediet dat is gebruikt leidde tot een aanvraag voor de Fuikvaart in Haarlem (een van de groene gebieden op de kaartjes). In de voorbereiding is bij aangelanden consternatie en frustratie ontstaan, waarschijnlijk veroorzaakt door de in 2010 vastgestelde legger en waarin het beleid met betrekking tot baggeren is opgenomen. De fractie zegt dat deze legger in 2010 op basis van luchtfoto's is vastgesteld. Gaandeweg drong het besef door dat de omlijning niet in alle gevallen even strak was. De heer Van de Nes memoreert tevens een rondvraag van hem (juni 2018) over een handhavingsverzoek. Hij vraagt aandacht voor de wijze waarop de organisatie de vastgestelde legger nu stringent interpreteert: anders dan waarop deze volgens de A&B-fractie indertijd is vastgelegd. De heer Van de Nes vreest dat het historisch besef uit het oog wordt verloren hetgeen aangelanden ernstig kan duipen. De heer <u>Bakker</u> heeft dezelfde zorgen als de A&B-fractie waar het de planning en voortgang betreft. De notitie geeft hierin geen inzicht. De vergadering heeft indertijd besloten om het budget niet verder op te hogen om de achterstand in te halen en om het budget nagenoeg gelijk te houden. Er hebben zich aanbestedings- en uitvoeringsproblemen voorgedaan. Er mocht dan ook worden verwacht dat de aanbesteding wordt gerealiseerd na afronding van het onderzoek, dat meer inzicht zal bieden in de feitelijke stand van zaken en dat tevens een antwoord zal geven op de vraag of Rijnland al dan niet een	

VERSLAG	ACTIE
verdere achterstand oploopt. Gaat het om moeilijke of minder moeilijke gebieden? Is er inmiddels sprake van voldoende sturing en mag de commissie erop rekenen dat de voornemens in het MJP nu ook daadwerkelijk worden gerealiseerd? Voorts wil de VVD graag uitleg over de PFOS-discussie (normstelling). De voorbereidingen voor het baggeren worden verschoven naar 2019: staat vast dat er dan ook echt wordt gebaggerd of is er nog geen garantie te geven? De VVD verzoekt de portefeuillehouder om de commissie voor de eerstvolgende vergadering een uitgebreider overzicht te verstrekken over de actuele stand van zaken (cijfermatig en aanpak) met betrekking tot het baggeren, vooruitlopend op de kwartaal/halfjaarrapportage. De heer <u>Langeslag</u> is zelf ook van mening dat de risicoparagraaf 1.1. wat dunnetjes is maar de omvang is een gevolg van de feitelijke omstandigheden. Als werkzaamheden geen doorgang kunnen vinden, ontstaan baggerachterstanden. Het is voorgekomen dat bij de bemonstering PFOS werd aangetroffen en dat op dat moment het werk niet kon worden gecontinueerd vanwege de onduidelijke normstelling. Inmiddels is die wel min of meer helder. Rijnland heeft baggerdepots nodig en dus grond: maar nu wordt Rijnland geconfronteerd met een deel van de agrariërs die deze grond beschikbaar zou kunnen stellen maar bevreesd is voor de gevolgen van bagger met een bepaald gehalte PFOS voor de gewassen die later op deze grond worden geteeld. Er loopt een RIVM-onderzoek naar de opname door gewassen en eventuele risico's. Vandaar dat momenteel de baggerwerkzaamheden in een aantal watergangen waarin PFOS is aangetroffen, niet worden uitgevoerd. Uitstel en kosten: in een aantal gevallen zijn reeds uitgezette aanbestedingen 'bevroren'. Er lopen gesprekken met de betreffende aannemers over compenserende werkzaamheden. Soms zijn er geen mogelijkheden, hetgeen leidt tot extra kosten omdat men dan niet kan baggeren vanwege PFOS. Het zal niet eenvoudig zijn om de kosten hiervan te declareren, gezien het incident met PFOS op Schiphol. Het is evenwel nog de vraag of alle PFOS die her en der wordt aangetroffen, afkomstig is van Schiphol temeer daar ook elders in Nederland PFOS is aangetroffen. Vandaar dat vermoed wordt dat er sprake is van een aantal diffuse bronnen. Afstemming: er wordt altijd met de omgeving overlegd. Baggerprojecten worden begeleid door omgevingsmanagers die intensief contact onderhouden met omwonenden. Er wordt geprobeerd om de werkzaamheden zo harmonieus mogelijk te laten verlopen. Flora- en faunawetgeving wordt gerespecteerd, hetgeen niet uitsluit dat er wel eens iets fout gaat. In dat geval, wordt de aannemer er meteen op aangesproken en wordt dit aspect meegewogen in de afweging of de betreffende aannemer in de toekomst nog wel voor Rijnland mag baggeren. Kosten baggerprogramma: er is voorheen besloten om twee keer één miljoen euro te korten op de reservering voor de bagger in het kader van het in harmonie brengen van de tariefsontwikkeling, ambities en begrotingen. Men nam toentertijd aan dat dit niet zou leiden tot extra achterstanden. De portefeuillehouder heeft de commissie al eerder gewezen op de gevolgen van de PFOS-problematiek. De portefeuillehouder zal de commissie voorzien van een compleet overzicht van het totale baggerprogramma inclusief alle bijbehorende kosten mede om te bepalen of Rijnland in de toekomst het voorgenomen baggerprogramma kan blijven uitvoeren. Ook zal aandacht worden besteed aan de discussie, of baggeren straks nog zal worden gedekt door een voorziening dan wel een normaal exploitatieonderdeel wordt. Zodra er voorstellen van het college gereed zijn, worden deze aan de commissie voorgelegd. Toezegging. Waterkwaliteit: Rijnland probeert met baggeren de waterkwaliteit te bevorderen. Rijnland kent twee gescheiden trajecten (die soms samenvallen): 'onderhoudsbaggeren', waarbij kwaliteitsverbetering en kwaliteitsbeoordeling een belangrijke rol speelt en tevens 'kwaliteitsbaggeren': hydraulisch gezien eigenlijk niet nodig, maar de waterdiepte neemt hierdoor wel toe hetgeen de waterkwaliteit ten goede komt. Jaartallen: het college vraagt een voorbereidingskrediet om te kunnen gaan uitpeilen en bemonsteren. Voor 2019 vraagt het college dus nu een voorbereidingskrediet zodat de voorbereidingen in 2018 kunnen worden getroffen. Het betreft het baggerprogramma 2019. Voor 2018 was al een voorbereidingskrediet beschikbaar en was ook al een deel uitvoeringskrediet toegekend, dus 2018 loopt. 2017: op basis van met name de PFOS-discussie is er geleerd tijdens de voorbereiding wat al dan niet gedaan moet worden, en daarop is het uitvoeringskrediet afgestemd. Kaartjes: kaartje 2017 is inclusief de reeds geconstateerde PFOS-watergangen; 2019 niet omdat de gegevens nog niet bekend zijn. Er moet nog worden bemonsterd. Zodra er PFOS is aangetroffen, worden die trajecten ingekleurd. Legger: in 2010 is deze vastgesteld in de wetenschap dat er een aantal onvolkomenheden in zaten. Tevens werd afgesproken deze verder te gaan verbeteren. De nieuwe legger heeft tot eind augustus ter inzage gelegen. Hierin waren alle wijzigingen tot die tijd verwerkt. Ingelanden dienen ook zelf te controleren of het vermelde correct is. De situatie in Haarlem wil de portefeuillehouder buiten de vergadering verder bespreken nu blijkt dat er een conflict is tussen datgene dat in de legger dient te staan/had moeten staan en	Toezegging

	VERSLAG	ACTIE
	de wijze waarop dit is verwerkt. Er is enige discussie over het doel van de legger: dient op basis daarvan strikt te worden gehandhaafd of kijkt Rijnland ook bij het baggeren naar de hydraulische eigenschappen van het systeem? Het kan dus in de praktijk de vraag zijn of er in alle gevallen op leggerdiepte moet worden gebaggerd. Dit aspect wordt momenteel intern nader uitgezocht (naar aanleiding van discussie rondom Zijkanaal F). De portefeuillehouder komt te zijner tijd hierop terug. De <u>voorzitter</u> constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en concludeert dat het voorstel als hamerstuk voor de VV kan worden geagendeerd.	
5.b	WGP-M: Hemmeerpolder – Peilbesluit + Uitvoeringskrediet Mevrouw <u>Stoop</u> heeft een algemene opmerking die tevens betrekking heeft op de andere geagendeerde peilbesluiten. Er is toegezegd dat in peilbesluiten ook altijd de drooglegging zou worden vermeld omdat de ligging beneden NAP voor diegenen die een peilbesluit willen inzien, weinig veelzeggend is. De heer <u>Bakker</u> dankt voor de nauwkeurige voorbereiding. De vraag van de VVD heeft dan ook geen betrekking op het gedegen peilbesluit zelf. Mar de fractie vraagt zich gezien het karakter van het gebied en de ontwikkelingen in de polder af, in hoeverre Rijnland wat betreft dit dossier daadwerkelijk de ‘peil volgt functie-systematiek en uitgangspunten’ dient toe te passen op de voorgestelde wijze. De polder herbergt inmiddels zeer veel aanleglocaties voor bootjes terwijl het de vraag is in hoeverre agrarisch gebruik ter plekke (nog) aan de orde is. Vraag: in hoeverre kan met dit peilbesluit vooruit worden gekeken richting toekomst. De VVD rekent op een beleidsmatig antwoord van de portefeuillehouder op de vraag of dit dossier niet als voorbeeld zou kunnen dienen van de wijze waarop Rijnland een watergebiedsplan en het nemen van een peilbesluit ‘moet laten landen’. De heer Bakker voegt eraan toe, dat hij bewust heeft gekozen voor enigszins vage bewoordingen. De heer <u>Van de Nes</u> zegt dat de A&B-fractie instemt met het peilbesluit omdat er samen met de inrichtingsmaatregelen goed wordt geanticipeerd op de in het gebied ervaren wateroverlast. De fractie gaat ook akkoord met de verruiming van de gemaalcapaciteit. 1.7. (ingelanden wijzen op hun verantwoordelijkheden waar het gaat om het op diepte brengen van hun sloten): de fractie onderkent het belang van dit aspect maar de fractie kan de aanname in de tekst met betrekking tot nader beleid evenwel moeilijk plaatsen. Rijnland heeft immers geconcludeerd dat een diepteschouw ‘als een brug te ver’ dient te worden gekwalificeerd terwijl de tekst suggereert dat een diepteschouw op het punt van invoering staat. De fractie wil graag uitleg. De heer <u>Démoed</u> stemt in met het voorstel en is tevreden met de aanpak. Het stemt de fractie tot tevredenheid dat in de lopende bestuursperiode is gekozen voor een andere lonende aanpak (waarbij betrokkenen in het gebied nadrukkelijker worden betrokken). Het CDA sluit zich aan bij de vraag van de VVD: in hoeverre kan de aanpak en de voorgestelde koers gezien worden als een soort model voor de toekomst? Is er op die wijze naar dit gebied gekeken? Het CDA kan zich vinden in het evenwicht en de wijze waarop een en ander is gebeurd, maar ook het CDA heeft net als de VVD behoefte aan een beknopte ‘beleidsmatige beschouwing’ over de toekomstige aanpak. De heer <u>De Meijer</u> zegt dat de fractie recentelijk een overleg heeft gehad met de GOM (Greenport Ontwikkelingsmaatschappij) toen onder andere de vraag aan de orde kwam, dat het kennelijk met het opstellen van een peilbesluit niet goed mogelijk is om rekening te houden met de toekomst. Er werd gesteld dat een en ander opgesloten lag in de beleidsnota van Rijnland en dat indien dit inderdaad het geval is, het beleid zou moeten worden aangepast. De fractie oppert om dit onderwerp eens te agenderen voor nader overleg. De fractie zal instemmen met het voorliggende peilbesluit. Maar de fractie vindt het zorgelijk dat er steeds uitgangspunten worden gekozen van praktijkpeilen die over het algemeen naar beneden afwijken ten opzichte van het vorige vastgestelde peilbesluit. Indien deze problematiek doorzet tot 2027, zal dit betekenen dat men geen andere mogelijkheid ziet dat elk peilbesluit steeds maar weer goed te keuren omdat het een praktijkpeil is. De heer De Meijer vindt dat in die gevallen waarin praktijkpeilen afwijken van de peilbesluiten, die met voorrang worden opgepakt zodat er niet nog eens tien jaar hoeft te worden gewacht op een definitief peilbesluit waar men zich dan ook daadwerkelijk aan gaat houden. Doordat de financiën niet in het eerste stuk waren opgenomen, stelt het college voor om twee besluiten te nemen over de financiën. De fractie vindt dit geen goed idee. Het allerlaatste besluit dat is toegevoegd, kan worden ingetrokken omdat het daarin opgenomen bedrag al in het peilbesluit staat vermeld. Het is zinloos om twee keer een besluit te nemen over de financiën. In het stuk staat dat de kosten zijn geraamd op 976.000 euro maar er wordt een krediet van 1,2 miljoen beschikbaar gesteld. Graag uitleg over het verschil.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Van Woerden</u> veronderstelde dat het door de wijziging in de sturingsfilosofie van de provincie niet meer nodig zou zijn om eens per tien jaar een peilbesluit te herzien maar dat er wel een actueel peilbesluit moet worden gehanteerd. In tabel 2.1. op pagina 12 wordt verwezen naar een verouderde verordening. Hoe is de actualiteit van de peilbesluiten geborgd? Zijn de watergebiedsplannen ‘Op weg naar 2017’ hierin leidend? Of ook de veranderende omstandigheden in de polders zelf (zie vraag VVD)? Het afnemen van een diepteschouw is goed voor de verbetering van de waterkwaliteit. De fractie vraagt zich af of dit niet het uitgelezen moment is om daarover concrete afspraken te maken. Is uitstel geen afstel? De fractie had graag gezien dat de financiën wat uitgebreider waren onderbouwd. De heer <u>Van der Kaap</u> zegt dat wordt aangegeven dat het voorstel geen negatief effect heeft op de maaiveldddaling. De PvdD vraagt zich af, waarom er niet wordt ingezet op een positief effect op de maaiveldddaling. Er wordt gekozen voor de basisvariant en niet voor de plusvariant: is dat verstandig en moet Rijnland het ambitieniveau laten afhangen van het draagvlak? De fractie sluit aan bij de vraag van de VVD over de toekomstvisie die immers gevolgen heeft voor het beleid. De PvdD acht een drastische inkrimping van de veestapel onvermijdelijk en dat standpunt heeft dan ook een effect op de toekomstvisie en het beleid voor de komende tijd. De heer <u>Spendel</u> zegt dat de PvdA instemt met het voorstel, temeer omdat ongewenste bodemdaling wordt voorkomen. De fractie is ook blij met het nieuwe gemaal voor de vismigratie. De diepteschouw voor watergangen zal niet plaatsvinden, maar de aangelanden worden wel gewezen op hun verantwoordelijkheden. Op zich prima, maar de PvdA acht een periodieke steekproef/schouw wel degelijk zinvol. Vraag: waarom moet er worden gewacht op de naleving van de uitvoering van het programma? Er kan toch alvast worden begonnen in aanloop naar het programma. De heer <u>Langeslag</u> start met een ‘kwinkslag’: aangezien er op voorhand geen technische vragen waren gesteld, veronderstelde de portefeuillehouder dat de commissievergadering weinig tijd zou vergen waaraan hij meteen toevoegt dat hij de ‘honger naar informatie’ bijzonder graag zal belonen. De <u>voorzitter</u> zegt dat er alleen in deze commissie geen technische vragen worden gesteld en hij zich dus afvraagt of de commissieleden ‘a-technen’ zijn. De heer <u>Langeslag</u> speelt de vraag van mevrouw Stoop over het vermelden van de drooglegging door aan mevrouw Van Keulen, tot 1 september resultaatmanager van het programma Voldoende Water. Zij is inmiddels opgevolgd door mevrouw Esther Ubink. Mevrouw <u>Van Keulen</u> zegt dat deze kort worden genoemd in de argumenten maar conform afspraak wordt de drooglegging vermeld in de tabel van de samenvatting (in de bijlage toelichting). De kaart staat overigens zoals te doen gebruikelijk in de toelichting (pagina 46). Mevrouw <u>Stoop</u> vindt dit juist het probleem waar zij op doelde: pagina 46. De heer <u>Langeslag</u> zegt (terzijde) dat het antwoord paraat zou zijn geweest indien de technische vraag vooraf zou zijn gesteld. Hij kan zich voorstellen dat het handiger is om in de toekomst meteen aan te geven waar dergelijke informatie eenvoudiger kan worden gevonden. De portefeuillehouder dankt iedereen voor de complimenten en de instemming van sommige fractie met het pakket en peilbesluit. Diepteschouw: er is besloten om wel een schouw op onderhoud uit te voeren (waarbij de legger grotendeels leidend is) omdat diepteschouw een gecompliceerd gebeuren is. Voor een redelijk beeld op de diepte van de watergangen dient men te beschikken over een behoorlijk aantal meetpunten. Hetgeen zowel personele als financiële consequenties heeft. Steekproef/1.7: er wordt hier aangegeven dat het onderwerp nader zal worden besproken zoals afgesproken. Het beleid is nog niet geformuleerd en het zal dus te zijner tijd aan de commissie worden aangeboden. Kiezen van praktijkpeilen als uitgangspunt: Rijnland constateerde dat er in de praktijk afwijkingen voorkomen van in het verleden vastgestelde peilbesluiten. De reden daarvoor is vaak gelegen in het gebied zelf en bij een nieuw peilbesluit wordt de realiteit getoetst. Veelal wordt geconstateerd dat men uit de voeten kan met de praktijkpeilen. Er is dus niet voor gekozen om alle polders met afwijkingen van geldende peilbesluiten met voorrang te gaan behandelen maar er is bepaald waar nieuwe peilbesluiten en inrichtingsmaatregelen het meest noodzakelijk worden geacht. Daaraan wordt dan prioriteit gegeven. Het is de portefeuillehouder niet bekend of er een compleet overzicht bestaat van locaties waar de praktijkpeilen afwijken van de vastgestelde peilen. De heer <u>De Meijer</u> zegt dat dit overzicht aan paar jaar geleden al eens is verstrekt. Hij denkt dat een actualisatie dan ook niet zo moeilijk zal zijn. De heer <u>Langeslag</u> was dit niet bekend en hij zal dit nakijken. Dan nog blijft het de vraag of de gekozen prioriteit moet worden losgelaten. Volgens de provinciale verordening diende peilbesluiten elke tien jaar	

VERSLAG	ACTIE
worden herzien maar die verplichting is vervallen zodat Rijnland zelf kan bepalen wanneer moet worden overgegaan tot herziening. Die wordt vaak gecombineerd met andere ontwikkelingen in gebieden. De actualiteit wordt zodoende (door het inventariseren van de stand van zaken in polders en peilvakken) ook geborgd. De ingelanden is gewezen op hun onderhoudsplicht: zo dienen zij de watergangen op diepte te houden, ook met het oog op de waterkwaliteit. Inkrimping van de veestapel acht de portefeuillehouder een verantwoordelijkheid voor minister Schouten. Hij vindt het niet aan Rijnland om daarover een standpunt in te nemen. De keuze van de variant is gemaakt op basis van diverse aspecten (kosteneffecten en dergelijke). Maatregelen om bodemdaling positief te beïnvloeden: het opbrengen van grond en vernatting zouden opties kunnen zijn. Er wordt intensief met het gebied overlegd en er is geconstateerd dat het gebied een scala diverse functies herbergt. Derhalve dient er in overleg de beste samenlevingsformule te worden vastgesteld, hetgeen is gebeurd. Nu er geen zienswijzen zijn ingediend, neemt de portefeuillehouder aan dat de voorgestelde aanpak door de inwoners en ingelanden wordt onderschreven. In samenspraak met het gebied zijn er ook in het verleden, gezien de enorme dure inrichtingsmaatregelen, met veehouders afspraken gemaakt over een hogere inundatiekans (in plaats van een op tien, een op zeven jaar). Toekomstgericht werken: Rijnland is altijd bezig met de toekomst: er wordt gekeken naar de ontwikkelingen, de gevolgen voor het watersysteem (kwantitatief en kwalitatief) en de te nemen maatregelen om als waterschap aan de opdrachten te voldoen en de ingelanden maximaal te bedienen. De ontwikkelingen worden permanent gescand. Deels grote (piekbergingen, aanleg grote wegen), maar ook veel kleinschalige projecten. Er wordt steeds nagegaan wat de impact zal zijn van de ontwikkelingen op de toekomstige watervraag en de waterkwaliteit. Deze informatie wordt verwerkt in de watergebiedsplannen. Tussen planvorming en realisatie verstrijkt een behoorlijke tijd. Over de gevolgen van de grote woningopgave in Zuid-Holland overlegt portefeuillehouder Kastelein met collega-waterschappen, provincie en gemeenten. Rijnland is dus permanent interactief bezig met de omgeving en de ontwikkelingen en die werkwijze komt ook terug in de beschrijving van de contacten met de omgeving en de gemaakte keuzes. <i>Tweede termijn</i> De heer <u>De Meijer</u> zegt dat tijdens het recente overleg met het GOM werd gesuggereerd dat het huidige beleidsplan terzake gebiedsontwikkelingen, belemmerend zou zijn voor de invulling van de ontwikkelingen in de Hogeveensepolder. Vandaar zijn vraag, of dit daadwerkelijk het geval is. De portefeuillehouder suggereert het tegendeel. Het lijkt de heer De Meijer zinvol om er eens apart over te vergaderen omdat er geen verband is met dit peilbesluit. De <u>voorzitter</u> bevestigt dat er inderdaad geen relatie is met dit peilbesluit en het lijkt hem goed het dan ook los te zien. De heer <u>Bakker</u> vindt de beantwoording helder maar wijst erop dat zijn vraag nog wat verder gaat. Ook de landbouwminister kijkt verder dan de komende tien jaar. Er bestaat geen Landinrichtingsdienst meer die behulpzaam zou kunnen zijn bij herinrichtingen. Het is correct dat Rijnland niet de aangewezen partij is om uitspraken te doen over de vraag of en waar en al dan geen koeien moeten kunnen lopen. Het is evenwel de vraag of Rijnland in samenwerking met andere overheden, hiermee niet toch meer rekening zou kunnen gaan houden dan tot dusverre al gebeurt. Het gaat hem dus niet alleen om de melkveehouderij maar om andere sectoren die samenhangen met het gebruik van land. Hij vindt dat het gat dat is ontstaan door het opheffen van de Landinrichtingsdienst nog steeds niet goed is opgevuld. Welke rol zouden Rijnland en andere instanties derhalve kunnen vervullen om zodoende te voorkomen dat Rijnland wel functies op korte termijn ondersteunt, maar onvoldoende rekening kan houden met ontwikkelingen op de wat langere termijn. Rijnland moet zijns inziens toch een of andere rol spelen in de circulaire landbouw. Voorkomen moet worden dat Rijnland achter ‘deze muziek aanloopt’. De heer <u>Langeslag</u> zegt dat de heer De Meijer hem goed heeft begrepen waar het de GOM en de Hogeveensepolder: Rijnland is niet de belemmerende factor. Rijnland staat welwillende tegenover wensen vanuit dat gebied en is altijd bereid om te spreken over het faciliteren van een ruilverkavelingstraject of een kavelruilproject. Voorkomen moet worden, dat men ‘de hete aardappel op het Rijnlandse bordje’ deponeert. Woningbouwopgave Zuid-Holland: er is 10 september tijdens een bestuurdersbijeenkomst gesproken over de Omgevingswet (thema: ‘Gewoon doen’). De rol van het waterschap werd ook expliciet aangekaart. Formeel heeft het waterschap geen rol, maar alle partijen hebben de input van het waterschap wel nodig. Vandaar dat de portefeuillehouder van mening is dat Rijnland via die gremia kan meedenken over deze ruimtelijke ontwikkelingen. Rijnland heeft ook een aantal contacten met de agrarische sector: glastuinbouw, bollenboeren, akkerbouw om na te denken over de manier waarop Rijnland kan meedenken	

	VERSLAG	ACTIE
	over de ontwikkelingen van deze sectoren bezien vanuit waterkwantiteit/kwaliteitsvraagstukken. De visie van Rijnland wordt zo meegenomen in de diverse notities. De portefeuillehouder is dus van mening dat Rijnland een goede aansluiting heeft met de verschillende sectoren. Mevrouw <u>Van Keulen</u> zegt dat in sommige bijlagen andere getallen staan dan in de VV-besluitnota, die correct is. Zij vraagt het college of alle andere getallen daarmee mogen worden geharmoniseerd. De toelichting (pagina 60) gaat in deze vorm de inspraak in. Tijdens die periode wordt intern doorgewerkt aan het inrichtingsplan en de ramingen. De heer <u>Langeslag</u> en de commissie gaan met dit voorstel akkoord. Tevens zal het besluit over de financiën één keer worden geagendeerd (kanttekening van de heer De Meijer). Hierop constateert de <u>voorzitter</u> dat het peilbesluit en het voorstel als hamerstukken kunnen worden geagendeerd voor de VV.	Nota van Wijziging
6	MEDEDELINGEN – SCHRIFTELIJK	
6.a	Consultatie – WGP – Aalsmeer + KRW 2: vrijgave inspraak vijf peilbesluiten. Het betreft de Buitendijksche Buitenveldersche Polder, de Schinkelpolder, de Horn- en Stommeerpolder, het Amsterdamse Bos en de Oosteinderpoelpolder Aalsmeer. De <u>voorzitter</u> vindt het wat verwarrend om deze vijf tegelijkertijd te behandelen en stelt voor om ze separaat even langs te lopen. Het is overigens geen probleem als fracties ze integraal willen becommentariëren. De heer <u>Spendel</u> gaat akkoord met de terinzagelegging. Het valt de PvdA op dat vismigratie steeds onmogelijk werd verklaard door een veelheid factoren. Bij het Amsterdamse Bos werd gemeld dat dit grenst aan het Nieuwe Meer met voldoende kleine vis voor vissen om te paaïen. De fractie vindt dit evenwel geen argument: het gaat er immers om dat vissen zich vrijelijker moeten kunnen gaan verplaatsen. De fractie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat niet alles wordt gedaan om vismigratie te faciliteren. Maar mogelijk is dit gevoel niet correct: dat hoort de heer Spendel dan graag. Maar de PvdA vindt het belangrijk om vismigratie mogelijk te maken. De heer <u>De Meijer</u> stemt eveneens in met het ter visie leggen van de peilbesluiten. Er staat dat deze niet parallel lopen met de KRW. Vraag: waarom niet en is het mogelijk hierin versnelling aan te brengen? 1,2 miljoen KRW-geld: is dat hetzelfde geld dat vanmiddag op de agenda staat of is dit een separaat traject en hoort dit bedrag bij deze vijf peilbesluiten? De heer <u>Schols</u> wil enige toelichting bij de Horn- en Stommeerpolder: in de kaarten zijn vier peilvakken ingetekend. Op basis van de diverse stukken maakt hij op dat het college zich niet lijkt te realiseren dat er ter plekke enorm veel woningbouw wordt gerealiseerd vooral in de buurt van de dreef. Maar richting Mozartlaan/Legmeerdijk (hoekje tussen de Kasteleinweg) blijft het overwegend recreatiegebied. De heer Schols voorziet problemen met de peilvakken omdat de rest wordt bebouwd. De heer <u>Van de Nes</u> gaat ook akkoord met de terinzagelegging en stelt dat de fractie tevens onderkent dat een update van sommige polders noodzakelijk is, met name op basis van voortschrijdend inzicht. De fractie vindt de procedure betreffende de kredietaanvraag niet al te helder maar hoopt dat te zijner tijd wel duidelijk wordt wie wat gaat betalen, uit welk potje en met welk doel. De heer <u>Bakker</u> zegt dat de VVD akkoord gaat met het vrijgeven van deze voorgenomen besluiten. De fractie heeft dezelfde vraag over de uitvoeringskosten (pagina zeven toelichting). De heer <u>Langeslag</u> laat de beantwoording over de vismigratie aan de heer Hollander gezien de complexiteit. De heer <u>Hollander</u> zegt dat alle gemalen in ogenschouw worden genomen voor vismigratie. Bij nieuwe gemalen wordt deze mogelijkheid altijd meegenomen. Deze specifieke locatie is evenwel niet belangrijk voor vismigratie vandaar dat hiervoor geen mogelijkheden worden gerealiseerd. De heer <u>Spendel</u> zegt dat het hem niet alleen om gemalen gaat: er worden ook overige argumenten genoemd waarvan hij zich afvraagt of die legitiem zijn. Zoals het argument dat het Amsterdamse Bos aan het Nieuwe Meer grenst en dit dus al genoeg vis en paaigebieden heeft en een verbinding voor vismigratie dus als overbodig wordt beschouwd. De heer <u>Langeslag</u> stelt dat de te maken kosten natuurlijk moeten worden afgezet tegen de resultaten op het gebied van vismigratie c.q. verrijking van het visbestand. De heer <u>Spendel</u> begrijpt dat de kosten meewegen, maar hij heeft begrepen dat Rijnland standaard vismigratie meeweegt. De onderbouwing vindt hij in dit specifieke voorbeeld toch wel mager. De PvdA ziet graag meer onderbouwing waarom er al dan niet wordt gekozen voor specifieke maatregelen, ook op	

VERSLAG	ACTIE
de wat langere termijn (bij de komst van een nieuw gemaal met het oog op investeringen). Het is zeer wel voorstelbaar dat er over tien jaar ter plekke wel een visvriendelijk gemaal wordt geplaatst. De heer <u>Langeslag</u> zegt dat Rijnland bij nieuwe gemalen standaard kijkt naar een vismigratiemogelijkheid. Hij zal aan de definitieve stukken die ter vaststelling worden voorgelegd de gevraagde aanvullende gegevens en argumentatie toevoegen. Parallel KRW: in het gebied bevindt zich een aantal KRW-lichamen (deels in de polders, deels aangrenzend, deels buiten de polders). Daar waar mogelijk tracht Rijnland te synchroniseren. Er is hiervoor KRW-budget ad 1,2 miljoen euro beschikbaar. Bij het overwegen van inrichtingsmaatregelen wordt gekeken naar de slimme combinaties en de specifiek voor deze peilbesluiten nodige maatregelen die niet noodzakelijk zijn vanuit de KRW en dus ook niet op dat budget moeten drukken maar op de reguliere watergebiedsplannenbudgetten. Woningbouw: er is rekening gehouden met de gevolgen op de waterbeheersing. <i>Tweede termijn</i> De heer <u>Schols</u> begrijpt dat de portefeuillehouder op de hoogte is van de nieuwbouwplannen. Omdat de heer <u>Schols</u> zelf in dit gebied woont, weet hij dat met name het recreatiegebied elke winter wateroverlast ondervindt. Hij kan zich voorstellen dat bij de bepaling van de watervakken, deze een andere prioriteit hebben ten opzichte van de twee gebieden. Hij vreest dus dat het ter plekke gaat wringen. Is het niet verstandig om voor de recreatiehoek een apart peilvak te maken. Mevrouw <u>Van der Dussen</u> zegt dat het hele polderwatersysteem is doorgerekend en dat alle knelpunten in beeld zijn gebracht. De te bouwen huizen kunnen er alleen maar worden gerealiseerd met voldoende open water en voldoende drooglegging ter compensatie van de verharding maar ook om de rest van het systeem soepel te laten lopen. Voor de te bouwen huizen wordt uitgegaan van de uitgangspunten die Rijnland heeft geconstateerd in het watersysteem. De heer <u>Schols</u> concludeert dat de bouw is meegenomen in het peilbesluit. Mevrouw <u>Van der Dussen</u> bevestigt dit. De heer <u>De Meijer</u> adviseert om de uitleg van de portefeuillehouder inzake de opmerking, dat er zoveel mogelijk wordt gezorgd voor het parallel laten lopen van de KRW en de uitvoeringsmaatregelen van de peilbesluiten, op te nemen in te stukken omdat daarin nu staat dat deze niet parallel lopen. Oosteinderpoelpolder: Rijnland gaat een bijdrage leveren aan de financiering van particuliere duikers. Tijdens de behandeling van het peilbesluit van de Zuid- en Noordeinderpolder is uitgebreid gediscussieerd over het al dan niet financieren van particuliere duikers. Vraag: wordt de discussie heropend of is er hier sprake van een uitzondering? De heer <u>Langeslag</u> beschouwt het als een uitzondering. In uitzonderlijke gevallen handelt Rijnland in dergelijke gebiedsprocessen pragmatisch en kiest er dan voor om particuliere duikers te regelen indien dat tegen geringe meerkosten mogelijk is en dit positief uitwerkt op het draagvlak voor het pakket aan maatregelen. Normaliter financiert alleen datgene waarvoor Rijnland verantwoordelijk is. Parallel: het proces van de KRW-maatregelen heeft een eigen traject (consultatie belanghebbenden) maar er wordt zoveel als mogelijk gezamenlijk opgetrokken. Bij de realisatie van de maatregelen wordt ingezet op een maximum aan 'werk met werk'. De portefeuillehouder zal de formulering nog even na lopen met hoogheemraad Von Faber. De <u>voorzitter</u> concludeert vervolgens dat het agendapunt als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV.	
6.b N3MP: 16^e voortgangsrapportage (Nieuwe Driemanspolder) De heer <u>Spendel</u> leest tot zijn genoegen dat het goed gaat met de realisatie van de piekberging en het recreatiegebied. In de kwartaalplanning staat dat de kunstwerken in 2019 zullen worden gerealiseerd, maar elders staat dat er vertraging wordt verwacht tot 2020. Als belangrijkste oorzaak wordt de aanbestedingsprocedure genoemd. De PvdA was er op basis van eerdere informatie van uitgegaan dat deze niet vertragend zou werken. Graag uitleg, ook waar het de andere oorzaken betreft. Klachten bewoners stofoverlast: wat is er gedaan om deze zoveel als mogelijk te voorkomen? De heer <u>De Meijer</u> vindt het opmerkelijk dat de heer <u>Spendel</u> startte met een positieve waarneming maar vervolgens aangaf dat er sprake is van vertraging. De heer <u>De Meijer</u> wil graag nadere informatie nu er over de vertraging (verlenging) nog met de convenantpartijen moet worden overlegd. Hij wil weten wat de consequenties zijn. De heer <u>Bakker</u> wijst erop dat er een kans is van 1 op 2 dat er meer asbest wordt aangetroffen dan aanvankelijk voorzien. Er wordt een bedrag opgevoerd van 600.000 euro. Betreft dit een raming van het	

	VERSLAG	ACTIE
	totale bedrag wanneer die overschrijding van asbest daadwerkelijk wordt aangetroffen? De heer <u>Langeslag</u> zegt dat bij het begin bij de aanbesteding vertraging is opgelopen omdat de tweede partij niet akkoord ging met de conclusies van Rijnland. Er werd vervolgens door Rijnland ingeschat dat het hele project toch binnen de voorziene termijn zou kunnen worden opgeleverd. Maar door de fikse regenslag in het voorjaar zijn de werkzaamheden vertraagd, hoewel de droge periode weer voor enige compensatie zorgde hoewel ook de stofoverlast weer tot extra werk leidde (inzet tankwagens). De nog bestaande risico's staan vermeld in de tabel op pagina 2. Er wordt regelmatig bestuurlijk overlegd met de convenantspartijen over de stand van zaken en de mogelijke consequenties van tijdsoverschrijdingen. De portefeuillehouder zal de commissie bij problemen onverwijld informeren, nadat de klankbordgroep als eerste is geconsulteerd. Asbest: het is niet bekend wat er zou kunnen worden aangetroffen maar er is een 'risicopot' beschikbaar. Indien er asbest wordt aangetroffen en voor de grond een andere bestemming moet worden gezocht (buiten het project) is extra geld benodigd. Hopelijk is het bedrag in de risicopot afdoende.	
7	RONDVRAAG De heer <u>Thijssen</u> wijst erop dat de droogteperiode nadrukkelijk valt binnen de opdracht en interesse van de commissie Voldoende Water. Hij vindt dat Rijnland zich daadkrachtig heeft opgesteld en dat ook de publiciteit in de diverse media positief dient te worden beoordeeld. Hierdoor is Rijnland nadrukkelijk op de kaart gezet. Waarvoor alle betrokkenen een groot compliment toekomt. De AWP heeft zelf nagegaan in hoeverre de droogte evenals de hevige regenbuien al dan niet terecht als 'uitzonderlijk' kunnen worden bestempeld. De AWP concludeert dat beide niet zo uitzonderlijk zijn. Tevens heeft de AWP gekeken naar de invloed op de CO2-emissie/duurzaamheid door de aanzienlijk afgenomen groei en de toename van veenoxidatie. Voorts heeft de fractie zich afgevraagd wat nu eigenlijk de hoofdoorzaak is van de wateroverlast en droogte. Conclusie: Er wordt wel erg snel verwezen naar het klimaat. De AWP wijst op de behoefte aan lokale buffers zoet water. De AWP stelt dat dit aspect een veel groter effect op duurzaamheid/energie- emissie heeft dan de discussie en bestuurlijke aandacht voor energieneutraliteit, zonneweide en dergelijke. De AWP had in plaats van de zonneweide liever een rietveld aangelegd om te kunnen bufferen omdat het totale effect daarvan aanzienlijk groter zou zijn geweest. De fractie vindt dat deze kerntaak van Rijnland nadrukkelijk in de commissie Voldoende Water moet worden besproken, los van concrete besluiten. Vraag: hoe kan worden bevorderd om dit onderwerp constructief te bespreken in de commissie: 'uiteindelijk is het niet zo uitzonderlijk en het is onze kerntaak en we hoeven niet achter de agenda van Den Haag aan te lopen'. De heer <u>Démoed</u> zegt in reactie op de AWP, dat het thema iedereen bezighoudt. Hij acht het verstandig om hierover procesafspraken te maken. Het CDA vindt het niet zo zinvol en zorgvuldig om zonder een uitgebreide evaluatie van de organisatie zelf, een discussie te voeren met het risico dat er allerlei conclusies worden getrokken op basis van eigen opvattingen. Kortom: hij steunt het verzoek van de AWP, mits vooraf goed intern voorbereid door het college. De fractie acht in dit kader een verhandeling van de portefeuillehouder op dit moment dan ook niet opportuun. Maar het CDA is het met de AWP eens dat er over het onderwerp het nodige te zeggen valt. De heer <u>Thijssen</u> zegt in reactie, dat het geenszins zijn intentie was om besluiten te nemen: hij heeft de voorbeelden slechts aangehaald als een onderwerp voor discussie. Hij wil het thema gestructureerd in de commissie bespreken, zonder dat er al besluiten liggen of worden gevraagd. De heer <u>Démoed</u> begrijpt de intentie van de AWP maar stelt dat hij de indruk kreeg dat de fractie wel al enige waardeoordelen debiteerde, ook al was dat kennelijk niet de bedoeling van de heer <u>Thijssen</u>. De <u>voorzitter</u> acht het niet juist om dit onderwerp zonder voorbereiding nu te gaan behandelen. De heer <u>Langeslag</u> dankt de fracties voor de input, maar er is al afgesproken om beide calamiteiten te gaan evalueren zoals te doen gebruikelijk en die evaluatie vervolgens in het college te bespreken in verband met mogelijke toekomstige ijkpunten. De <u>dijkgraaf</u> memoreert de eerder gedane toezegging dat de ambtelijke organisatie, mede met het oog op de nieuw te kiezen VV, een beter zicht zal proberen te krijgen in alles wat op Rijnland af lijkt te komen (waaronder de gevolgen van de klimaatverandering en de consequenties voor de organisatie). Daarnaast wordt elke calamiteit standaard geëvalueerd. Het is overigens de vraag of de uitzonderlijk forse neerslag in Boskoop in korte tijd op een zeer klein gebied, ooit kan worden toegerekend aan het reguliere domein tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten (een minimale vervijfvoudiging van alle capaciteit). Er wordt al nagedacht over de vraag, wat het nieuwe normaal lijkt te worden (en dus het nieuwe normaal-beleid) en	

VERSLAG		ACTIE
	wat er dan overschiet voor de calamiteitenorganisatie. De heer <u>Langeslag</u> dankt de commissie voor de complimenten voor de wijze waarop Rijnland (en dan met name de medewerkers) hebben geacteerd in de lange droge periode.	
8	SLUITING Hierop sluit de <u>voorzitter</u> de vergadering om 10.55 uur.	